“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami

I-qism

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

I bo‘lim

SAMARQAND-2026

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18
A 80
Artikov, Z.S.
“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari” Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami (I-II qism) [Matn] / Z.S. Artikov ; muharrir O.M. Pardayev va boshq.- Toshkent: TURON NASHR (Mirzo Abdullo nur savdo), 2026.-406 b.

TO‘PLOVCHI VA NASHRGA TAYYORLOVCHI:
Z.S.Artikov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, professor.

NASHR UCHUN MAS’ULLAR:
O.M.Pardayev – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
G.M.Shadiyeva – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
T.S.Sharipov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
Sh.A.Sultonov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;
R.J.Qurbonova – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Abdullayeva – iqtisod fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
D.S.Musinov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
B.O.Do‘stmatov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Sattarova – dotsent v.b;
Z.K.Raximov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
M.E.Erdonov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;

SAHIFALOVCHILAR:
M.E.Erdonov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi PhD, dotsent v.b.
S.B.Iskandarov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.N.Mirzayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
A.I.Asrorov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
V.A.Fozilov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.SH.Mirzaxadjayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

Ilmiy-amaliy anjuman materiallarida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlarini shakllantirishga doir nazariy-metodologik yondashuvlar, iqtisodiyot tarmoqlarida ekologik barqarorlikni ta’minlash jarayonida yashil texnologiyalarni joriy etish bilan bog‘liq muammo va yechimlar, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda resurslardan oqilona foydalanish, energiya samaradorligini oshirish, kam uglerodli rivojlanish tamoyillarini qo‘llash masalalari yoritilgan. Unda yashil iqtisodiyotga o‘tish jarayonlarini jadallashtirish, ekologik xavfsizlikni ta’minlash, innovatsion va investitsion mexanizmlarni takomillashtirish, davlat va hududiy rivojlanish strategiyalarida yashil transformatsiya ustuvorliklarini belgilash bo‘yicha nazariy qarashlar hamda amaliy tavsiyalar o‘z ifodasini topgan.

Ushbu to‘plamda professor-o‘qituvchilar, doktorantlar, mustaqil tadqiqotchilar, magistrlar va iqtidorli talabalarning xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalariga bag‘ishlangan maqola va tezislari o‘rin olgan.

To‘plam materiallaridan iqtisodiyot yo‘nalishida tahsil olayotgan bakalavrlar, magistrlar, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar, davlat idoralari xizmatchilari va shu soha mutaxassislari o‘z faoliyatlarida foydalanishi mumkin.

Tezislar mualliflar tahririda bosilmoqda. Ularda keltirilgan raqamlar, faktlar, xulosa va tavsiyalarga mualliflar mas’ul. Ularning ayrim fikrlari tashkiliy guruh qarashlariga to‘g‘ri kelmasligi mumkin.

В материалах научно-практической конференции освещены теоретико-методологические подходы к формированию современных механизмов устойчивого развития и зелёной трансформации, проблемы и пути их решения, связанные с внедрением зелёных технологий в процессе обеспечения экологической устойчивости отраслей экономики, а также вопросы рационального использования ресурсов, повышения энергоэффективности и применения принципов низкоуглеродного развития в социально-экономическом развитии регионов. В них также нашли отражение теоретические взгляды и практические рекомендации по ускорению процессов перехода к зелёной экономике, обеспечению экологической безопасности, совершенствованию инновационных и инвестиционных механизмов, а также определению приоритетов зелёной трансформации в государственных и региональных стратегиях развития.

В сборнике собраны статьи и тезисы профессоров, преподавателей, докторантов, независимых исследователей, магистров и талантливых студентов о современных технологиях реализации структурных изменений в сфере услуг.

Материалы сборника могут использовать бакалавры, магистры, докторанты, независимые исследователи, сотрудники государственных органов и специалисты данной области, обучающиеся в области экономики.

Тезисы редактируются авторами. Авторы несут ответственность за представленные в них цифры, факты, выводы и рекомендации. Некоторые их мнения могут не соответствовать взглядам организационной группы.

The materials of the scientific-practical conference highlight theoretical and methodological approaches to the formation of modern mechanisms for sustainable development and green transformation, as well as problems and solutions related to the introduction of green technologies in ensuring the ecological sustainability of economic sectors. They also address issues of rational resource use, improving energy efficiency, and applying low-carbon development principles in the socio-economic development of regions. The materials further present theoretical views and practical recommendations on accelerating the transition to a green economy, ensuring environmental security, improving innovation and investment mechanisms, and defining green transformation priorities within national and regional development strategies.

This collection contains articles and theses by professors, doctoral students, independent researchers, masters and talented students on modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

The materials in the collection can be used by bachelors, masters, doctoral students, independent researchers, government officials and specialists in this field studying in the field of economics.

Abstracts are edited by the authors. The authors are responsible for the figures, facts, conclusions and recommendations presented therein. Some of their views may not reflect those of the organizational group.

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18

ISBN 978-9910-5219-5-9

© Artikov, Z.S., 2026-y.
© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026-y.
© “TURON NASHR” nashriyoti, 2026-y.

XIZMAT KO‘RSATISH SOHASIDA HUDUDIY TRANSPORT XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH VA AHOLI TALABINI PROGNOZLASHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH

KENJAYEVA SHAXNOZA MURATOVNA
“Oreintal” universiteti, Samarqand kompusida
tyuterlar faoliyatini takomillashtirish bo’limi tyuteri
Muallifning elektron manzili: shaxnoza.kenjayeva0088@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur tezisda xizmat ko‘rsatish sohasida hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirish va aholi talabini prognozlashning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish masalalari tadqiq etilgan. Hududiy transport xizmatlari bozorining rivojlanishiga ta’sir etuvchi iqtisodiy, demografik va infratuzilmaviy omillar tahlil qilingan. Shuningdek, aholining transport xizmatlariga bo‘lgan talabini prognozlashda zamonaviy iqtisodiy-statistik usullar va raqamli texnologiyalardan foydalanish, transport xizmatlari sifati va ommabopligini oshirish hamda talab va taklif o‘rtasidagi mutanosiblikni ta’minlash bo‘yicha ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: xizmat ko‘rsatish sohasi, hududiy transport xizmatlari bozori, aholi talabi, talabni prognozlash, tashkiliy-iqtisodiy mexanizm, transport infratuzilmasi, raqamli texnologiyalar, transport xizmatlari sifati.

Аннотация. В тезисе исследуются вопросы совершенствования организационно-экономических механизмов развития регионального рынка транспортных услуг в сфере обслуживания и прогнозирования спроса населения. Проанализированы экономические, демографические и инфраструктурные факторы, влияющие на развитие регионального рынка транспортных услуг. Разработаны научно-практические предложения по использованию современных экономико-статистических методов и цифровых технологий при прогнозировании спроса населения на транспортные услуги, повышению качества и доступности транспортного обслуживания, а также обеспечению сбалансированности спроса и предложения.

Ключевые слова: сфера услуг, региональный рынок транспортных услуг, спрос населения, прогнозирование спроса, организационно-экономический механизм, транспортная инфраструктура, цифровые технологии, качество транспортных услуг.

Abstract. This thesis examines the improvement of organizational and economic mechanisms for developing the regional transport services market and forecasting public demand in the service sector. It analyzes the economic, demographic, and infrastructural factors influencing the development of regional transport services markets. The study

also develops practical recommendations for applying modern economic and statistical methods and digital technologies to forecast public demand for transport services, improve service quality and accessibility, and ensure a better balance between supply and demand.

Keywords: service sector, regional transport services market, public demand, demand forecasting, organizational and economic mechanism, transport infrastructure, digital technologies, transport service quality.

Kirish. Bugungi kunda xizmat ko‘rsatish sohasining jadal rivojlanishi hududlar iqtisodiy salohiyatini oshirish, aholi turmush sifatini yaxshilash va iqtisodiy aloqalarni mustahkamlashda transport xizmatlarining ahamiyatini yanada kuchaytirmoqda. Transport xizmatlari aholining kundalik harakatlanish ehtiyojlarini qondirish bilan bir qatorda, mehnat bozori, savdo, turizm, ta’lim va boshqa xizmat ko‘rsatish tarmoqlarining rivojlanishiga ham bevosita ta’sir ko‘rsatadi.

Hududiy transport xizmatlari bozorining samarali faoliyat yuritishi transport infratuzilmasining rivojlanganlik darajasi, aholining joylashuvi, daromadlari, harakatlanish yo‘nalishlari, transport tariflari hamda xizmatlar sifati kabi omillarga bog‘liq. Shu sababli transport xizmatlarini tashkil etishda mavjud talabni aniqlash bilan cheklanmasdan, uning kelgusidagi o‘zgarishlarini ilmiy asosda prognozlash ham muhim hisoblanadi.

Aholining transport xizmatlariga bo‘lgan talabini to‘g‘ri prognozlash transport vositalari sonini maqbul rejalashtirish, yo‘nalishlar tarmog‘ini takomillashtirish, transport infratuzilmasiga investitsiyalarni samarali yo‘naltirish va xizmatlar sifati hamda ommabopligini oshirish imkonini beradi.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda tizimli tahlil, iqtisodiy taqqoslash, statistik kuzatish, guruhlash, omilli tahlil va prognozlash usullaridan foydalanish nazarda tutiladi. Hududiy transport xizmatlari bozorining rivojlanish tendensiyalarini baholashda aholi soni, transport xizmatlaridan foydalanish hajmi, yo‘lovchi tashish ko‘rsatkichlari, aholi daromadlari, transport tariflari va transport infratuzilmasining holati kabi ko‘rsatkichlar muhim ahamiyatga ega.

Aholining transport xizmatlariga bo‘lgan talabini prognozlashda vaqt qatorlari tahlili, trend modellari va ko‘p omilli regressiya usullaridan foydalanish mumkin. Bunda prognoz natijalarining ishonchliligi tarixiy ma’lumotlarning sifati, omillarning o‘zaro bog‘liqligi va tanlangan modelning aniqlik darajasi asosida baholanishi lozim.

Asosiy qism. Hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirishning muhim shartlaridan biri transport xizmatlariga bo‘lgan talab va taklif o‘rtasidagi mutanosiblikni ta’minlashdir. Ayrim hududlarda aholi zichligi va iqtisodiy faollikning yuqoriligi transport xizmatlariga talabni oshirsa, chekka va qishloq hududlarida transport qatnovlarining cheklanganligi aholining ijtimoiy xizmatlardan foydalanish

imkoniyatlariga ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Shu jihatdan transport xizmatlarini rejalashtirishda hududlarning demografik, iqtisodiy va geografik xususiyatlarini hisobga olish talab etiladi.

Transport xizmatlari bozorini rivojlantirishda tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarning o‘rni alohida ahamiyatga ega. Ushbu mexanizmlar transport korxonalari faoliyatini muvofiqlashtirish, tarif siyosatini takomillashtirish, davlat va xususiy sektor hamkorligini kengaytirish, investitsiyalarni jalb etish hamda xizmatlar sifatini nazorat qilishni qamrab oladi. Bunda davlat tomonidan yaratiladigan institutsional sharoitlar va xususiy transport operatorlarining iqtisodiy manfaatlari o‘rtasidagi muvozanatni ta’minlash muhim hisoblanadi.

Aholi talabini prognozlashda faqat yo‘lovchilar sonining o‘zgarishini emas, balki ularning harakatlanish maqsadi, safar chastotasi, transport turini tanlash mezonlari, kutish vaqti, yo‘l haqi hamda xizmatlardan qoniqish darajasini ham hisobga olish zarur. Mazkur ko‘rsatkichlar transport xizmatlariga bo‘lgan real ehtiyojni aniqlash va kelgusidagi talabni asosli baholash imkonini beradi.

Shuningdek, raqamli texnologiyalar transport xizmatlari bozorini boshqarish samaradorligini oshirishning muhim vositasi hisoblanadi. Elektron to‘lov tizimlari, GPS monitoringi, yo‘lovchilar oqimini hisobga olish, mobil ilovalar va intellektual transport tizimlari yordamida talabning vaqt va hududlar bo‘yicha o‘zgarishini tezkor aniqlash mumkin. Ushbu ma’lumotlar asosida transport yo‘nalishlarini optimallashtirish, qatnovlar oralig‘ini talabga moslashtirish va transport vositalaridan foydalanish samaradorligini oshirish mumkin.

Hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirishning yana bir muhim yo‘nalishi transport xizmatlarining iqtisodiy jihatdan maqbulligi va ijtimoiy ommabopligini ta’minlashdir. Bunda aholining turli daromad guruhlari, nogironligi bo‘lgan shaxslar, keksalar, talabalar va chekka hududlarda yashovchi fuqarolarning transport xizmatlaridan foydalanish imkoniyatlari e’tiborga olinishi lozim.

Yuqoridagi tahlillardan kelib chiqib, hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirish va aholi talabini prognozlashning takomillashtirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini quyidagi o‘zaro bog‘liq yo‘nalishlar asosida shakllantirish maqsadga muvofiq:

1. **Axborot-tahliliy yo‘nalish** — hududlar kesimida transport xizmatlari va yo‘lovchilar oqimi to‘g‘risidagi ma’lumotlar bazasini shakllantirish.

2. **Prognozlash yo‘nalishi** — demografik, iqtisodiy, tarif va infratuzilmaviy omillar asosida talabning qisqa, o‘rta va uzoq muddatli prognozlarini ishlab chiqish.

3. **Tashkiliy yo‘nalish** — transport operatorlari, mahalliy boshqaruv organlari va tegishli infratuzilma tashkilotlari faoliyatini muvofiqlashtirish.

4. **Iqtisodiy yo‘nalish** — tariflarni asoslash, investitsiyalarni samarali taqsimlash va davlat-xususiy sheriklik imkoniyatlaridan foydalanish.

5. **Raqamli yo‘nalish** — elektron monitoring, raqamli to‘lov va ma’lumotlarni tahlil qilish vositalarini joriy etish.

6. **Natijadorlikni baholash yo‘nalishi** — xizmatlar sifati, yo‘lovchilarni kutish vaqti, qatnovlar muntazamligi, transportdan foydalanish qulayligi va iqtisodiy samaradorlik ko‘rsatkichlarini monitoring qilish.

Mazkur yo‘nalishlarning o‘zaro integratsiyasi transport xizmatlari bozorida talab va taklif muvozanatini ta’minlash, mavjud resurslardan oqilona foydalanish hamda hududlar o‘rtasidagi transport xizmatlari bilan ta’minlanganlik tafovutlarini kamaytirishga xizmat qiladi.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirish xizmat ko‘rsatish sohasining barqaror o‘sishi, aholi mobilligi va hududlar iqtisodiy faolligini oshirishning muhim omillaridan biridir. Transport xizmatlariga bo‘lgan talabni ilmiy asosda prognozlash esa transport infratuzilmasini rivojlantirish, yo‘nalishlar tarmog‘ini rejalashtirish va moliyaviy resurslardan samarali foydalanish uchun zarur axborot bazasini yaratadi. Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib, quyidagi takliflar ilgari suriladi:

- hududlar kesimida transport xizmatlariga bo‘lgan talabni muntazam o‘rganish va prognozlash tizimini yo‘lga qo‘yish;
- transport xizmatlari bo‘yicha statistik va raqamli ma’lumotlarni yagona axborot tizimida birlashtirish;
- yo‘lovchilar oqimiga mos ravishda transport yo‘nalishlari va qatnovlar jadvalini takomillashtirish;
- davlat va xususiy sektor hamkorligi orqali transport infratuzilmasiga investitsiyalarni jalb etish;
- transport xizmatlari sifati, iqtisodiy samaradorligi va aholining ulardan foydalanish imkoniyatlarini birgalikda baholash mexanizmini joriy etish.

Ushbu chora-tadbirlarni izchil amalga oshirish hududiy transport xizmatlari bozorining raqobatbardoshligini oshirish, aholi talabini aniqroq prognozlash va xizmat ko‘rsatish sohasining barqaror rivojlanishiga zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining transport sohasi va transport faoliyatiga oid normativ-huquqiy hujjatlari.

2. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasining transport, aholi va hududiy rivojlanishga oid statistik ma’lumotlari.

3. Transport iqtisodiyoti, hududiy rivojlanish va talabni prognozlash masalalariga bag‘ishlangan ilmiy adabiyotlar.

MUNDARIJA

I SHO‘BA. BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING NAZARIY, AMALIY VA METODOLOGIK MUAMMOLARI.		
G.M.Shadieva	Yashil iqtisodiyot nazariyasi va global iqtisodiy transformatsiya tendensiyalari	5
Z.S.Artikov	Barqaror rivojlanish konsepsiyasining zamonaviy iqtisodiyotdagi nazariy asoslari	10
Р.Ж.Курбанова	Chakana savdo xizmatlari bozorini zamonaviy innovatsion yondashuvlar orqali rivojlantirish	13
S.B.Boboqulov	Sanoat klasterlarini jahon xo'jaligida tutgan o'rni	16
З.И.Саттарова	Эволюция концептуальных основ и актуальные подходы к типологизации туристских кластеров в современной науке	20
J.A.Maxmudov	Yashil transformatsiya sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasini barqaror rivojlantirishning nazariy-metodologik muammolari	23
F.E.Jomonqulova	Ma’lumotlar bazasini real vaqtda kuzatib borish, ma’lumotlar bazasini ishga tushirish va o‘chirish	34
Z.S.Artikov **I.Q.Ravshanova**	Hududiy xizmatlar sektorida yashil transformatsiya va aholi farovonligi	37
F.Sh.Shonazarov	Aksiyadorlik jamiyatlarida raqamli transformatsiya omillari: tashkiliy inersiya, inson kapitali va yashil boshqaruvning o‘rni	39
F.Shanazarov	Ijtimoiy xizmatlarning inson kapitalini rivojlantirishdagi o‘rni va ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotga ta’sir mexanizmlar	42
А.Х.Джумаев	Концепции зелёной экономики в экономической науке	45
Д.Абдуллаева	Структурная трансформация строительных услуг Самаркандской области: динамика, тенденции и методы оценки	49
Н.Б.Рузиева	«Пути повышения эффективности отраслей сферы услуг при зелёной экономики»	51
Zhu YuMing	Expansion paths for sustainable development of tourism infrastructure, taking georgia as an example	53
M.E.Erdonov **M.A.Samiyev**	Toyloq tumanida sanoat korxonalari eksport salohiyatini oshirish imkoniyatlari.	56

D.S.Musinov	Does digital heritage governance promote inclusive growth? A preliminary study based on world heritage sites in uzbekistan	61
M.A.Abdivoxidov	Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmatlar sohasida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning nazariy-metodologik asoslari	64
Т.Э.Толибова **М.П.Давлатова**	Совершенствование институциональных механизмов финансирования проектов зеленой экономики в Узбекистане на основе цифровых инноваций	68
A.A.Shermatov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlik va yashil iqtisodiyotning o‘rni	73
З.И.Абдуллаева **М.А.Адилжонова**	Цена и количество рыночного равновесия для сети или услуги	79
II SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA JARAYONLARIDA HAL ETILISHI LOZIM BO‘LGAN DOLZARB MASALALAR VA ULARNING YECHIMLARI		
Н.М.Жунусбекова **Е.Туркебаева**	Влияние экологической устойчивости на социально-экономическое развитие территорий	82
Z.S.Artikov	Yashil iqtisodiyotga o‘tishda energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish muammolari	88
З.И.Саттарова	Приоритетные направления и принципиальные положения концепции агроэкотуризма как перспективного сектора туристской индустрии узбекистана	93
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Теоретические основы зелёной экономики: подходы и определения учёных	96
Z.S.Artikov	Iqlim o‘zgarishi sharoitida resurslardan samarali foydalanish yo‘llari	98
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Международные организации и зелёная экономика: современные тенденции и перспективы сотрудничества	102
N.X.Ruzibayeva	Sanoat korxonalarida investitsiya mexanizmini rivojlantirish	104
F.Sh.Shonazarov	Aksiyadorlik jamiyatlarida raqamli transformatsiya to‘siqlari va ekologik boshqaruv yechimlari	109

F.E.Jomonqulova	Tarmoq texnologiyalari va ularning axborot tizimidagi o‘rni	112
S.B.Boboqulov	Uy-joy qurilish jarayonida kommunal xizmat ko'rsatish jarayonini inobatga olishning zaruriyati	116
А.Х.Джумаев	Ўзбекистонда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва қишлоқ хўжалигида яшил иқтисодиётга ўтишнинг айрим масалалари	120
Н.Б.Рузиева	«Роль экологической устойчивости и «зеленой экономики» в социально-экономическом развитии регионов Узбекистана»	124
M.A.Abdivoxidov	Xizmatlar sohasida yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo‘lgan dolzarb masalalar va ularning tashkiliy-iqtisodiy yechimlari	127
M.E.Erdonov	Conceptual and Methodological Foundations for Assessing Green Transformation Performance in Service Industries	131
D.S.Musinov	Ishsizlik va uning iqtisodiy oqibatlari	136
D.H.Shaymardonova **E.E.Salimov**	Davlat budjeti taqchilligi va uni moliyalashtirish mexanizmlari	140
Zhao Ying	Green transformation of the hotel industry in the digital age: urgent issues and solutions	143
Z.I.Abdullayeva **Sh.Otonazarov**	Biznes jarayonlarini tadqiq qilishda ijtimoiy so‘rovlar o‘tkazish	147
M.Sh.Xudayarova	Xizmat ko’rsatish sohasining aholi forovonligini oshirishdagi roli	152
D.S.Musinov	Влияние макроэкономической среды на эффективность субъектов малого предпринимательства в сфере услуг	157
Ф.Ф.Саламов **У.Б.Нуриддинова**	Оценка экономической эффективности кластерной модели в сфере услуг	159
III SHO‘BA. HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK BARQARORLIK VA YASHIL IQTISODIYOTNING O‘RNI		
Z.S.Artikov	Qishloq hududlarida ekologik barqarorlikni ta’minlashning iqtisodiy mexanizmlari	161
Jie Zheng	Sustainable tourism flow management in the green transformation of cultural heritage	165

	protection: dunhuang's experience and implications for samarkand	
З.И.Саттарова	Историко-культурный потенциал великого шёлкового пути как основа межрегиональной туристской стратегии стран центральной азии	169
Н.Б.Рузиева	«Инновации, инвестиции и институты: Три кита «зеленой» экономики»	179
А. Х.Джумаев	Келажакдаги глобал ва минтақавий иқлим ўзгариши ҳамда яшил иқтисодиётга ўтиш зарурати	181
M.E. Erdonov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlikning iqtisodiy ahamiyati	185
З. И.Абдуллаева **С. Р.Наимов**	Рыночная структура, стратегия фирмы и эффективность	188
Х. К.Каршибоев **К. К.Мурадов**	Анализ стандартного отклонения с использованием модели garch	190
M.E. Erdonov	Роль экологической устойчивости и зеленой экономики в социально-экономическом развитии регионов	193
D.E.Umurzakova	To‘siqsiz turizm xizmatlarini takomillashtirish asosida xizmat ko‘lamini kengaytirish	196
Sh.N.Mirzayeva	Shahar infratuzilmasini ekologik modernizatsiya qilishning ustuvor yo‘nalishlari	200
R.A.Qulmurodova	Yashil transformatsiya sharoitida yetkazib berish xizmatlarida so‘nggi mil logistikasini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari	205
M.A.Abdivoxidov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlik va yashil iqtisodiyotning xizmatlar sohasi bilan integratsion o‘rni	208
Н.Б.Рузиева	«Устойчивое развитие и «зеленая» трансформация: На пути к решению практических и методологических проблем»	212
D.S.Musinov	Yashil bankchilik va ekologik moliyalashtirishning barqaror iqtisodiy rivojlanishdagi o‘rni	216
S.B.Jurakulova	Agroturizm xizmatlarini boshqarishni innovatsion yo‘llari	219
D.H.Shaymardonova **D.Maxmayoquboyev**	Sun’iy intelektning insoniyat va mehnat bozoriga ta’siri	222

G.M.Toxirova	Savdo korxonalarini rivojlantirishda forsayt (foresight) amaliyotini qo‘llanilishi	225
A.A.Shermatov	Yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo`lgan dolzarb masalalar va ularning yechimlari	230
Д.Уразов	Цифровые технологии и искусственный интеллект в управлении зелёной трансформацией регионов	234
IV SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA BO‘YICHA DAVLAT VA HUDUDIY RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.		
PhD Z.S.Artikov	Hududiy boshqaruvda ekologik siyosat samaradorligini oshirish masalalari	237
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Корхонани инновацион ривожлантиришда инновацион лойиҳаларнинг ўрни	240
З.И.Саттарова	Кластерная политика туристской отрасли: теоретические основания и практические инструменты осуществления	247
M.E. Erdonov	Barriers and Solution Pathways for the Low-Carbon Transition of the Service Sector	249
А. Х.Джумаев	Экологические аспекты зелёного развития экономики	253
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Инновацион фаолият кўрсаткичлари асосида корхоналарни таққослаш таҳлили	257
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Актуальные вопросы зелёной экономики в современных условиях	260
M.Q.Nizomov	Mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish hamda yashil iqtisodiyotning ro‘li	262
M.E. Erdonov	Hududiy rivojlantirish strategiyalarida yashil indikatorlar tizimini joriy etish masalalari	265
M.E. Erdonov	Совершенствование государственных и региональных стратегий зеленой трансформации	268
A.A. Shermatov	Barqaror rivojlanish va yashil ransformatsiyaninng nazariy, amaliy va metodologik muammolari	271
D.S.Musinov	Moliyaviy texnologiyalarning milliy iqtisodiyotni rivojlantirishdagi ahamiyati va strategik istiqbollari	277
D. I.Ro‘ziyeva **F. M.Jo‘ramurodova**	Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish orqali karbon chiqindilarini kamaytirish yo‘llari	280

S.B.Jurakulova	Raqamli iqtisodiyotga o‘tish sharoitida agroturizmni boshqarishni takomillashtirish	284
D.H. Shaymardonova **S.A.Mirzayev**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida davlat moliyasini boshqarish samaradorligini oshirish yo‘llari	288
D.H. Shaymardonova **S.I.Muxtorova**	Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi va uning ahamiyati	292
D.H. Shaymardonova **S.J.Olloyorov**	O‘zbekistonda "yashil" energetikaga o‘tishda raqamli smart-texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo‘llari	297
D.Sattorov	Yashil transformatsiya sharoitida hududiy infratuzilmani barqaror rivojlantirish strategiyalari	301
J.S.Bozorov	Kichik biznes xizmatlari va bandlikni oshirish masalalari	304
J.A.Saloxidinov	Markaziy osiyoda yashil iqtisodiyotga o‘tish va ekologik barqarorlik	307
Х.К.Каршибоев **К.К.Мурадов**	Анализ микроэкономической эффективности цифровых платежных систем с использованием эконометрических методов	311
Н.Б.Рузиева	«Зеленая» экономика — локомотив социально-экономического развития Узбекистана»	314
Д.Уразов	Цифровые технологии и искусственный интеллект в управлении зелёной трансформацией регионов	317
V SHO‘BA. YASHIL IQTISODIYOT-NING INNOVATSION, INVESTITSION VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI		
Z.S.Artikov	Yashil investitsiyalarni jalb etishning zamonaviy mexanizmlari	320
З.И.Саттарова	Японская модель организации внутреннего туризма и перспективы её адаптации к условиям туристской отрасли узбекистана	323
Х. К.Каршибоев **К. К.Мурадов**	Main trends in the development of the world tourism and hospitality industry	327
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Современные тенденции развития зелёной экономики	330
D.H.Shaymardonova **R.O.Salimova**	Tijorat banklarida raqamli xizmatlarni rivojlantirish istiqbollari	332
A.D.Xidirov	Hududlarda tog‘ turizmini tashkil etish va marshrutlari bo‘yicha tavsiyalar	336

А.Х.Джумаев	Приоритеты экологической политики узбекистана.	342
N.X.Ruzibayeva	Yashil iqtisodiyot moliyaviy mexanizmidan foydalanish yo‘llari	347
M.Q.Nizomov	Yashil iqtisodiyot mexanizmlarini rivojlantirishning global masalalari	352
Ф.Ф.Саламов **Р.Аминджанова**	Пути развития туристических услуг в условиях цифровой трансформации	355
M.E.Erdonov	Инновационные, инвестиционные и институциональные механизмы развития зеленой экономики	357
Sh.A.Buranov	Samarqand viloyatida yashil iqtisodiyotning innovatsion, investitsion va institutsional mexanizmlarini rivojlantirish masalalari	360
S.N.Hukumova	Ijara xizmatlari bozorining nazariy asoslari va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari	363
D.H.Shaymardonova **S.Mukhamednazarova**	The role of digital banking in the modern economy.	370
D.H.Shaymardonova **S.J.Meliboyev**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshirish	375
Z.I.Abdullayeva **Y.I.Sharipova**	Yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida innovatsiya va investitsiyalarni boshqarishni takomillashtirish	379
M.E.Erdonov **J.S.Bozorov**	Raqamli xizmatlar iqtisodiy o‘sish omili sifatida	383
N.B.Yahyoxonov	Xizmatlar sohasida yashil transformatsiyani ta’minlashda raqamli marketingning o‘rni va samaradorlikni oshirish mexanizmlari	388
Z.I.Abdullayeva **У.Б.Нуриддинова**	Этические нормы труда	392
Н.Б.Рузиева	«Механизмы развития «зеленой» экономики: Инструменты для устойчивого будущего»	394
Z.I.Abdullayeva **Н.Д.Султонова**	Теоретико-методологические основы исследования роли искусственного интеллекта в системе обслуживания клиентов	397
Sh.Abdurasulov	Turizm sohasini rivojlanishida kreativ turizmning tutgan o‘rni	400
Sh.Abdurasulov	Turizmni milliy iqtisodiyotning muhim drayveri sifatida rivojlantirish imkoniyatlari	402

M.S.Qarshiyeva	Chakana savdoda marketing strategiyalarini takomillashtirish va savdo hajmini oshirish yo‘llari	405
M.S.Qarshiyeva	Raqamli texnologiyalar asosida chakana savdo samaradorligini oshirish yo‘llari	410
O.B.Ulmasova	Xizmatlar sohasida kichik biznes korxonalarni innovatsion rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning o‘rni	417
J.S.Pardayev	Oliy ta’lim xizmatlarini davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish	421
A.A.Butayev	O‘zbekistonda kambag‘allikni qisqartirishda tijorat banklari moliyaviy xizmatlarining o‘rni va rivojlanish istiqbollari	425
U.N.Nizamov	O‘zbekiston tijorat banklarida innovatsion texnologiyalarni joriy etish va transformatsiya jarayonlarining istiqbollari	429
A.A.Butayev	O‘zbekiston Respublikasida kambag‘allikni qisqartirishda tijorat banklarining moliyaviy xizmatlari takomillashtirish	435
U.N.Nizamov	Raqamli iqtisodiyot sharoitida O‘zbekiston tijorat banklarini transformatsiya qilish: muammolar va rivojlanish istiqbollari	439
Sh.M.Kenjayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirish va aholi talabini prognozlashning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	444
Sh.M.Kenjayeva	Hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirish va aholi talabini prognozlashning iqtisodiy-uslubiy asoslarini takomillashtirish	448
Sh.A.Xo'jamov	Xizmatlar bozorida iste’molchilar sodiqligini shakllantirishga ta’sir etuvchi omillar va ularning iqtisodiy ahamiyati	453
Sh.A.Xo'jamov	Raqamli texnologiyalar asosida xizmatlar bozorida iste’molchilar sodiqligini oshirish imkoniyatlari	458
N.A.Qudratov	Qurilish xizmatlari bozorida raqobatbardoshlikni oshirishning iqtisodiy omillari	463
N.A.Qudratov	Qurilish korxonalarida resurslardan samarali foydalanish orqali xizmatlar sifatini oshirish yo‘llari	467

Ch.M.Karshiyeva	O‘zbekistonda raqamli xizmatlar eksportini rivojlantirish va uning iqtisodiy samaradorligini oshirish istiqbollari	471
J. A. Xolboyev	O‘zbekistonda axborot-kommunikatsiya xizmatlarining rivojlanishi va iqtisodiy ahamiyati	477
J. A. Xolboyev	Rivojlanayotgan mamlakatlarda transport infratuzilmasini takomillashtirishning iqtisodiy ahamiyati	481
Ch.M.Karshiyeva	Markaziy Osiyo davlatlari turizm xizmatlari eksportini kengaytirish va xalqaro bozordagi raqobatbardoshligini oshirish	485

“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari”
xalqaro ilmiy-amaliy anjuman
MATERIALLARI TO‘PLAMI
2026-yil 25-may

ISBN: 978-9910-5219-5-9

4174

«TURON NASHR» nashriyoti
100129. O‘zbekiston Respublikasi
Samarqand viloyati, Samarqand shahri,
Xo‘ja Ahror Valiy ko‘chasi, 37-uy.
Tasdiqnoma: № 4174 (22.09.2020-y.)

Nashriyot muharriri: M.Roziqova

Musahhih: F.Tohirova

Bosishga 04.06.2026-yilda ruxsat etildi.

Qog’oz bichimi 210×297 1/4.

«Times New Roman» garniturasi.

Shartli bosma tobog’i 25.0.

Adadi 50 nusxa. Buyurtma raqami: N-33

«NAVRO‘Z POLIGRAF» MCHJ matbaa

bo‘limida chop etildi.

Tasdiqnoma: 374736 29.08.2024-yil.

Samarqand shahri, X.Abdullayev ko’chasi, 63-uy.